

9

Eliezer ben Jichak

(XII. század)

Az előimádkozó jövedelme

A XII. század vége

apud: Jichak ben Mose (ca. 1180–1250), *Or zarua* (Zhitomir: Shapirov, 1862), I, no. 113

Ú j a b b k i a d á s :

Shlomo J. Spitzer & Komoróczy Géza, *Héber kútforrások Magyarország és a magyarországi zsidóság történetéhez a kezdetektől 1686-ig* (Hungaria Judaica, 16) (Budapest: MTA Judaisztikai Kutatócsoport – Osiris Kiadó, 2003), pp. 152–154, no. 19 (héber szöveg és magyar fordítás)

(...) És ha megvonod tőlük¹ a jövedelmet a purimi² bevételből, valamint a *szimhat Tora* (ünnep)³ és a vőlegény-adományból:⁴ akkor Polin (PVLYN),⁵ és Ungarin (VNGRYN)⁶ legtöbb helységében, ahol nincsenek a Tóra tanulói,⁷ mivel a megélhetés gondjaival vannak elfoglalva,⁸ és azt alkalmazzák, akit éppen találnak, az illető pedig előimádkozó és törvénytánító (*seliah cibbur u-more cedek*), és tanító (*melamméd*) közöttük, és őt bízzák meg mindezekkel: nos, ha megvonod tőlük, jövedelmük nem lesz elegendő a megélhetésükre, és le fognak mondani a tisztségükről (*hazzanut*),⁹ a (község) pedig Tóra nélkül, ima nélkül és törvénytánító nélkül marad.

(...)

¹ Értsd: az előimádkozótól. A *seliah cibbur u-more cedek*, magyarul: “a gyülekezet küldöttje / megbízottja / képviselője és törvénytánító (szó szerint: az igazság tanítója)”, a község előimádkozója, kántor, rendszerint ő vezeti a szertartást, és felvilágosítást ad a község tagjainak rituális ügyekben is.

² Purim: bibliai eredetű ünnep, Eszter könyvének történetéhez kapcsolódik, egy hónappal a peszah előttre esik, tréfákkal, nagy vidámsággal jár.

³ Szimhat Tóra: a Tóra örömnépe, ősszel, szukkot után közvetlenül tartják, a zsinagógai Tóra-olvasás ciklusának befejezése.

⁴ Értsd: adomány, amelyet a vőlegény ad a kántornak az esküvő alkalmából.

⁵ Polin: Lengyelország.

⁶ A lemergi kiadásban nem Ungarin, hanem Ungaria szerepel.

⁷ Vagy: “tanulmányozói”; értsd: hittudósok, képzett rabbiak.

⁸ Szó szerint: “szükséget szenvednek”.

⁹ Szó szerint: “kántorság / kántori (állás)”.